

BỘ Y TẾ
TỔNG CỤC DÂN SỐ -
KẾ HOẠCH HÓA GIA ĐÌNH

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: **377** /TCDS-TTGD
V/v hướng dẫn các hoạt động
truyền thông hưởng ứng
Ngày Dân số thế giới 11/7 năm 2021

Hà Nội, ngày **29** tháng 6 năm 2021

Kính gửi:

- Sở Y tế các tỉnh, thành phố;
- Chi cục DS-KHHGD các tỉnh, thành phố.

Căn cứ Công văn số 101/TCDS-TTGD ngày 11/3/2021 của Tổng cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình (DS-KHHGD) về việc định hướng thực hiện công tác truyền thông, giáo dục về dân số năm 2021, Tổng cục DS-KHHGD định hướng nội dung truyền thông hưởng ứng Ngày Dân số thế giới (11/7) năm 2021, cụ thể như sau:

I. Mục đích, yêu cầu

1. Mục đích

Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy Đảng, chính quyền, các ban ngành, đoàn thể và toàn xã hội về vai trò, tầm quan trọng và định hướng về công tác dân số đối với sự phát triển nhanh và bền vững của đất nước theo tinh thần Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về công tác dân số trong tình hình mới; Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017.

Tăng cường sự tham gia đồng bộ, tích cực, trách nhiệm của các cấp, các ngành, mọi tầng lớp nhân dân và sự giúp đỡ của các quốc gia, các tổ chức quốc tế để hoàn thành mục tiêu, nhiệm vụ về Dân số và Phát triển theo định hướng của Nghị quyết số 21-NQ/TW, Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ về việc ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW và Chiến lược Dân số Việt Nam, các chương trình, đề án, kế hoạch đến năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

Tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động vận động, truyền thông, giáo dục chuyển đổi hành vi về dân số và phát triển góp phần hoàn thành các chỉ tiêu kế hoạch năm 2021, duy trì vững chắc mức sinh thay thế, giảm mất cân bằng giới tính khi sinh (MCBGTKS), chăm sóc sức khỏe người cao tuổi (NCT), tăng tỷ lệ sử dụng dịch vụ tầm soát, chẩn đoán và điều trị một số bệnh tật trước sinh và sơ sinh, tăng số người mới sử dụng biện pháp tránh thai hiện đại, đặc biệt là vấn đề chăm sóc SKSS vị thành niên, thanh niên (VTN/TN), tư vấn và khám sức khỏe trước hôn nhân.

2. Yêu cầu

Các hoạt động hưởng ứng Ngày Dân số thế giới 11/7 năm 2021 phải được thiết kế trong một kế hoạch tổng thể; nội dung, thông điệp truyền thông, khẩu hiệu hành động phải được triển khai đồng bộ, thống nhất; tổ chức thực hiện tiết kiệm, lồng ghép hiệu quả với các hoạt động truyền thông thường xuyên tại mỗi cấp. Trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 đang diễn biến phức tạp, các địa phương hạn chế tổ chức các sự kiện tập trung đông người để đảm bảo các yêu cầu về phòng, chống dịch.

II. Các hoạt động chủ yếu

Tổ chức các sự kiện truyền thông trọng điểm trên kênh truyền thông đại chúng các cấp và truyền thông trực tiếp tại cơ sở. Tuyên truyền về các vấn đề đang đặt ra đối với công tác dân số và phát triển (duy trì vững chắc mức sinh thay thế, giảm MCBGTKS, chăm sóc sức khỏe NCT, tăng tỷ lệ sử dụng dịch vụ tầm soát, chẩn đoán và điều trị một số bệnh tật trước sinh và sơ sinh, tăng số người mới sử dụng biện pháp tránh thai hiện đại, đặc biệt là vấn đề chăm sóc SKSS VTN/TN, tư vấn và khám sức khỏe trước hôn nhân).

Tổ chức các hội nghị, hội thảo, diễn đàn, đối thoại, tọa đàm cấp Trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện về thực trạng, thách thức và giải pháp từng bước giải quyết vấn đề dân số và phát triển trong thời gian tới. Lồng ghép các hoạt động truyền thông trong các sinh hoạt văn hóa, hoạt động của các đoàn thể, sinh hoạt cộng đồng; tổ chức cung cấp sách mỏng, tờ rơi và nói chuyện chuyên đề ở cấp xã và cơ sở.

Triển khai các loại hình cung cấp thông tin, dịch vụ chăm sóc SKSS, KHHGD, nâng cao chất lượng dân số cho người dân tại các vùng sâu, vùng xa, vùng biển, đảo và ven biển (ưu tiên các nhóm đối tượng là NCT, phụ nữ mang thai và nam, nữ thanh niên chuẩn bị kết hôn).

III. Định hướng nội dung và khẩu hiệu tuyên truyền

1. Định hướng nội dung tuyên truyền Ngày Dân số Thế giới 11/07 năm 2021 của Quỹ Dân số Liên hợp quốc

Tổng cục DS-KHHGD gửi định hướng nội dung tuyên truyền Ngày Dân số Thế giới 11/07 năm 2021 của Quỹ Dân số Liên hợp quốc (phụ lục 1 - kèm theo)

Chủ đề Ngày Dân số thế giới 11/7 năm 2021, sẽ được Tổng cục DS-KHHGD gửi đến Sở Y tế, Chi cục DS-KHHGD ngay sau khi Quỹ Dân số Liên hợp quốc tại Việt Nam ban hành.

2. Nội dung

Tập trung tuyên truyền phổ biến chủ trương, luật pháp, chính sách của Đảng, Nhà nước, những định hướng công tác dân số và phát triển trong thời gian

tới như Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về công tác dân số trong tình hình mới; Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ về việc ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017; Quyết định số 1619/QĐ-BYT ngày 06/3/2018 của Bộ Y tế ban hành Kế hoạch của Bộ Y tế thực hiện Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ; Chiến lược Dân số Việt Nam, các chương trình, đề án, kế hoạch đến năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; Kế hoạch hành động của Hội đồng nhân dân/Ủy ban nhân dân tỉnh thực hiện Chương trình hành động của Tỉnh Ủy thực hiện Nghị quyết 21-NQ/TW.

Đẩy mạnh tuyên truyền về một số nội dung trọng tâm Ngày Dân số Thế giới 11/07/2021 của Quỹ Dân số Liên hợp quốc đã cung cấp.

Tăng cường tuyên truyền và đảm bảo việc cung cấp các dịch vụ chăm sóc SKSS/KHHGD cho phụ nữ, trẻ em gái trong điều kiện có thiên tai, đặc biệt trong dịch COVID-19 đang diễn ra hiện nay; tuyên truyền về tác hại của phá thai (tập trung tuyên truyền về giảm thiểu tình trạng mang thai ngoài ý muốn và phá thai ở tuổi VTN/TN); tuyên truyền về tác hại của tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống cho nhóm đối tượng tại các vùng cao, vùng dân tộc thiểu số; đẩy mạnh xây dựng mô hình chăm sóc sức khỏe NCT dựa vào cộng đồng.

Tuyên truyền để giảm thiểu MCBGTKS, phổ biến pháp luật về việc nghiêm cấm các hành vi lựa chọn giới tính thai nhi dưới mọi hình thức, luật bình đẳng giới, luật phòng, chống bạo lực gia đình, luật hôn nhân gia đình; tăng cường truyền thông về bình đẳng giới, nêu cao vai trò, vị thế của phụ nữ và trẻ em gái trong xã hội; tăng cường giáo dục về kỹ năng sống hiệu quả, giáo dục giới tính toàn diện chú trọng bình đẳng giới để trẻ em gái được an toàn và phát triển đầy đủ thể chất và trí tuệ là điều cần thiết cho sự phát triển.

Căn cứ vào hướng dẫn của Trung ương, các tỉnh cần tham khảo văn bản, chương trình, hướng dẫn của các ban ngành đoàn thể liên quan để tổ chức các hoạt động truyền thông đảm bảo hiệu quả. Ngoài ra, các tỉnh cần chủ động xác định tình hình sát với thực tiễn ở địa phương để lựa chọn, bổ sung thông điệp cho phù hợp.

3. Khẩu hiệu tuyên truyền

Tổng cục Dân số - KHHGD gửi khẩu hiệu tuyên truyền Ngày Dân số Thế giới 11/07 năm 2021 (phụ lục 2 - kèm theo)

IV. Các hoạt động cụ thể

1. Các hoạt động tại Trung ương

Hoạt động 1: Xây dựng hệ thống phươn tuyên truyền trên các trục đường chính của Hà Nội tuyên truyền về các thông điệp, khẩu hiệu Ngày Dân số thế giới 11/7.

Hoạt động 2: Xây dựng, nhân bản, phân phối và phát sóng thông điệp phát thanh tuyên truyền về chủ đề Ngày Dân số thế giới 11/7.

Hoạt động 3: Xây dựng nhân bản và phân phối thông điệp truyền hình tuyên truyền về chủ đề Ngày Dân số thế giới 11/7.

Hoạt động 4: Tuyên truyền trên báo Gia đình và Xã hội hưởng ứng Ngày Dân số Thế giới 11/7.

2. Các hoạt động tại địa phương

Các tỉnh, thành phố căn cứ vào các nội dung định hướng của Trung ương, chủ động xây dựng kế hoạch, hướng dẫn Trung tâm DS-KHHGD/Trung tâm Y tế cấp huyện tổ chức triển khai các hoạt động truyền thông có trọng tâm, trọng điểm hưởng ứng Ngày Dân số thế giới 11/7 trên địa bàn.

Phối hợp với các cơ quan truyền thông đại chúng và các ban, ngành tại địa phương tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng, luật pháp của Nhà nước; các văn bản chỉ đạo, giải pháp, chính sách của các cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương để thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW; Nghị quyết số 137/NQ-CP; Chiến lược Dân số Việt Nam, các chương trình, đề án, kế hoạch đến năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; Chương trình của Tỉnh Ủy thực hiện Nghị quyết 21-NQ/TW; Kế hoạch hành động của Hội đồng nhân dân/Ủy ban nhân dân tỉnh thực hiện Chương trình hành động của Tỉnh Ủy thực hiện Nghị quyết 21-NQ/TW.

Đẩy mạnh truyền thông về dân số và phát triển thông qua các loại hình truyền thông trên nền tảng Internet, mạng xã hội: Facebook, Zalo, TikTok, Youtube đã được Tổng cục DS-KHHGD gửi các địa phương tại các địa chỉ:

- (1) Trang Fanpage Facebook: <https://www.facebook.com/vutruyenthonggiaoduc>
- (2) Trang Zalo: Truyền thông Dân số Tổng cục Dân số
- (3) Kênh TikTok: Truyền thông dân số TCDS
- (4) Kênh Youtube: Truyền thông Dân số - Tổng cục Dân số

Tổ chức các cuộc hội thảo, tọa đàm, sinh hoạt chuyên đề, treo băng rôn, khẩu hiệu tuyên truyền về dân số và phát triển; nhân bản hoặc sản xuất mới các sản phẩm truyền thông để tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng như báo, tạp chí, đài phát thanh - truyền hình, truyền thanh của địa phương.

Lồng ghép các hoạt động kỷ niệm Ngày Dân số thế giới 11/7 với hội nghị sơ kết chiến dịch “Tăng cường tuyên truyền, vận động lồng ghép cung cấp dịch vụ chăm sóc SKSS/KHHGD”, các hoạt động sơ kết đánh giá nội dung phối hợp với các ngành, đoàn thể có chương trình phối hợp.

Tăng cường tuyên truyền trên hệ thống Đài Phát thanh - Truyền hình địa phương các thông điệp phát thanh, thông điệp truyền hình do Trung ương sản xuất và gửi mẫu cho địa phương.

V. Tổ chức thực hiện

Trên cơ sở hướng dẫn này, Sở Y tế, Chi cục DS-KHHGD các tỉnh, thành phố chủ động lựa chọn, bổ sung những nội dung, vấn đề về dân số cần ưu tiên truyền thông trên địa bàn và hướng dẫn cấp cơ sở triển khai thực hiện.

Trong trường hợp có khó khăn, vướng mắc đề nghị báo cáo về Tổng cục DS-KHHGD (Vụ Truyền thông - Giáo dục), địa chỉ: Ngõ 8, phố Tôn Thất Thuyết, phường Mỹ Đình II, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội. Email: vuttgd@gmail.com

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Đỗ Xuân Tuyên (để b/c);
- TCT Nguyễn Doãn Tú (để b/c);
- Các đ/c Phó Tổng cục trưởng;
- Các Vụ/đơn vị thuộc Tổng cục;
- Lưu: VT, TTGD (05 bản).

**KT. TỔNG CỤC TRƯỞNG
PHÓ TỔNG CỤC TRƯỞNG**

Phạm Vũ Hoàng

Phụ lục 1

Định hướng nội dung tuyên truyền **Ngày Dân số Thế giới 11/07/2021 của Quỹ Dân số Liên hợp quốc** **(Do Văn phòng Quỹ Dân số Liên hợp quốc tại Việt Nam ban hành)**

Quyền và lựa chọn là câu trả lời: Dù là bùng nổ hay suy giảm dân số, giải pháp với tỷ suất sinh luôn nằm ở việc ưu tiên cho sức khỏe sinh sản và quyền sinh sản của tất cả mọi người.

Trong năm COVID thứ hai, một số nước trên thế giới đang phục hồi từ suy thoái do đại dịch gây ra, trong khi những quốc gia khác vẫn đang phải vật lộn trong cuộc chiến chống Corona vi-rút bởi việc tiếp cận vắc-xin đối với họ vẫn là một hiện thực xa vời và chết chóc.

Đại dịch đã làm tê liệt hệ thống chăm sóc sức khỏe, đặc biệt trong lĩnh vực sức khỏe sinh sản và sức khỏe tình dục. Một mặt, những người có khả năng tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe sinh sản và sức khỏe tình dục trì hoãn việc sinh con trong thời điểm bất ổn về tài chính và khủng hoảng. Mặt khác, gián đoạn trong việc cung cấp các phương tiện tránh thai cộng với lệnh phong tỏa cách li dự kiến sẽ làm gia tăng mạnh mẽ số ca mang thai ngoài ý muốn của nhóm dân số dễ bị tổn thương nhất. Theo một nghiên cứu của UNFPA thực hiện vào hồi tháng 3, ước tính 12 triệu phụ nữ đã gặp gián đoạn trong tiếp cận dịch vụ kế hoạch hóa gia đình.

Đại dịch cũng đã làm lộ rõ và trầm trọng hơn tình trạng bất bình đẳng giới. Cụ thể, bạo lực giới tăng cao trong giai đoạn phong tỏa; nguy cơ diễn ra nạn tảo hôn và cắt bỏ bộ phận sinh dục nữ cũng tăng theo do các chương trình xóa bỏ những thực hành có hại bị gián đoạn. Một số lượng lớn phụ nữ đã phải rời bỏ lực lượng lao động vì những công việc trả lương thấp mà họ thường làm đã bị cắt giảm, kèm theo sự gia tăng trách nhiệm chăm sóc con cái khi trẻ em phải học tập từ xa cũng như chăm sóc người cao tuổi mất khả năng đi lại. Hiện thực này gây bất ổn tình hình tài chính của phụ nữ, không chỉ trong hiện tại mà còn trong dài hạn.

Trước bối cảnh trên, nhiều quốc gia đã thể hiện mối quan ngại ngày càng tăng về việc thay đổi tỷ suất sinh. Trước đây, những cảnh báo liên quan đến tỷ suất sinh đã dẫn đến những vi phạm quyền con người. Tại các khu vực có dân số tăng, những biện pháp chính sách tiêu cực có thể là các chương trình kế hoạch hóa gia đình cưỡng bức và triệt sản. Trong khi ở những khu vực khác, việc tiếp cận biện pháp tránh thai lại bị hạn chế.

UNFPA khuyến cáo chống lại những biện pháp chính sách cực đoan, có thể gây hại nghiêm trọng nếu chúng vi phạm quyền, sức khỏe và quyền lựa chọn của con người. Thay vì thế, UNFPA kêu gọi ưu tiên sức khỏe sinh sản và quyền sinh sản cho mọi người thông qua việc tiếp cận thông tin và dịch vụ trước sự thay đổi về mức sinh và nhân khẩu học. Trong đại dịch, những gián đoạn trong cung cấp dịch vụ sức khỏe tình dục và sinh sản lại càng trở nên trầm trọng hơn

khi các dịch vụ này bị coi là không thiết yếu. Có những lo ngại rằng cuộc khủng hoảng đại dịch có thể bị lợi dụng như một cái cớ để hạn chế hoặc từ chối tạo điều kiện cho việc ra quyết định, quyền tự chủ, tự do đi lại, hoặc tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe của phụ nữ và trẻ em gái. Dựa trên kinh nghiệm, UNFPA nhận thấy những biện pháp ứng phó chỉ tập trung vào mức sinh thường không hiệu quả. Ví dụ, hỗ trợ tài chính để khuyến sinh không hiệu quả ở các quốc gia có mức sinh thấp. Thay vào đó, những thay đổi về nhân khẩu học có thể mang lại cơ hội ứng phó toàn diện hơn, chẳng hạn thông qua hệ thống hỗ trợ gia đình và chăm sóc trẻ em kèm theo những nỗ lực đảm bảo mức độ bình đẳng giới cao hơn.

Cuối cùng, phụ nữ phải được trao quyền về giáo dục, kinh tế và chính trị để tự đưa ra những lựa chọn liên quan đến cơ thể mình và mong muốn sinh con của bản thân.

Chủ đề và góc nhìn

Vấn đề cung cấp liên tục các dịch vụ thiết yếu: Điều tra của Tổ chức Y tế Thế giới cho thấy kế hoạch hóa gia đình là một trong những dịch vụ y tế bị gián đoạn với quy mô lớn nhất trên toàn thế giới.

Tác động của đại dịch đến bà mẹ và thai nhi: Một đánh giá y tế phát hiện sự gia tăng về tỷ lệ tử vong mẹ và tỷ lệ thai chết lưu từ khi đại dịch nổ ra, theo đó tỷ lệ này chênh lệch đáng kể giữa các quốc gia giàu và nghèo.

Tác động của COVID-19 đến phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật: Một đánh giá tác động về mức độ ảnh hưởng của đại dịch đối với việc tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe tình dục và sức khỏe sinh sản, các quyền tự quyết định về thân thể mình của nhóm phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật.

Bảo vệ quyền và phẩm giá của người cao tuổi: Đại dịch đã gây ảnh hưởng nặng nề đến những người cao tuổi. Tài liệu này đưa ra một chương trình chung giữa UNFPA, các cơ quan Liên Hợp Quốc khác và các tổ chức xã hội dân sự nhằm cải thiện dịch vụ chăm sóc sức khỏe và dịch vụ xã hội.

Mức sinh và tình trạng già hóa dân số ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương: Hiện vẫn còn quá sớm để xác định tác động của COVID-19 lên mức sinh ở khu vực này, tuy nhiên, báo cáo vẫn sẽ đề cập chi tiết đến các tác động có thể xảy ra đối với xu hướng, đặc điểm mức sinh và lựa chọn sinh sản. Tài liệu này phân tích tình trạng già hóa dân số trong bối cảnh tỷ suất sinh thấp.

Ứng phó với các thay đổi về nhân khẩu học tại Châu Âu và Trung Á: Tổng quan về Chương trình Phục hồi Nhân khẩu học nhằm giải quyết biến động dân số trong khu vực này.

Phụ lục 2**KHẨU HIỆU TUYÊN TRUYỀN**

1. Nam giới có trách nhiệm chia sẻ với nữ giới trong việc thực hiện kế hoạch hóa gia đình và nuôi dạy con cái.
2. Hãy chọn cho mình một biện pháp tránh thai phù hợp để tránh mang thai ngoài ý muốn.
3. Tăng cường chăm sóc sức khỏe sinh sản vì chất lượng cuộc sống và hạnh phúc gia đình.
4. Không mang thai ở tuổi vị thành niên vì sức khỏe, hạnh phúc và tương lai của bạn.
5. Sử dụng dịch vụ chăm sóc sức khỏe sinh sản có chất lượng sẽ cho bạn cuộc sống khỏe mạnh.
6. Tư vấn và khám sức khỏe trước hôn nhân vì tương lai hạnh phúc của mỗi gia đình.
7. Không phân biệt giới, không lựa chọn giới tính thai nhi.
8. Thúc đẩy bình đẳng giới, góp phần giảm thiểu mất cân bằng giới tính khi sinh
9. Nghiêm cấm lựa chọn giới tính thai nhi dưới mọi hình thức
10. Hãy để việc sinh con trai hay gái theo quy luật tự nhiên
11. Chăm sóc, phụng dưỡng người cao tuổi là truyền thống tốt đẹp của dân tộc
12. Quan tâm, chăm sóc và phát huy vai trò, vị thế của người cao tuổi – Chủ động thích ứng với già hóa dân số